

ZA SVOBODU NÁRODŮ.

Napsal Henri Galli, poslanec za Paříž.

Přeložil V. Črkal.

(Tisk. Kauč. Českého Národního Sboru)

A v české Praze, kam přes osvobozenou Strasburk přišel starosta pařížský pojede násaví, snad již s přistáním roce, zadostiučinění pro svu, tam uprostřed vnuček po zdravu i národ český tak dlouho můžený, konzervativce jho námecí.

BUDOUČNOST ČECH.

Napsal Louis Martin, senátor varšavský.

Přeložil V. Črkal.

(Tisk. Kauč. Českého Národního Sboru)

Váš útržek nás v důvěře, že přes obtíže střídavých obratu tohoto obrovského zájmu, nemejte-li v možnosti, zvítězit vše spravedlivý, vše práva malých národů. Síla barbarská a brutální stáji dnes proti sile organizované a civilizované. Zápas je tuhý; předvídat jsem je. Jen zálepenci, kteří nechtějí vědět o neustálých přípravách Německa a o jeho horečném závojeném říši dovrší při nejbližší příležitosti výboje z r. 1913.

Německý národ, který by mohl volit jinou cestu ku svému rozvoji, zvolil státi se přízradem Evropy. Německo rozvíralo na všechny strany své horečné oči a někdo mohoucí se opravit jeho vpadu. Německo vmetlo urážlivým gestem Evropě rukavici v tvaru spolu s Rakouskem v odchování jeho radosti. Vítězství spravedlivé nebude jednou a bezohledně vítězství této, ale bude to predvášně veliká a vzrušená myšlenka, která bude trumfovat jen zbraněmi. Na jejich výzvu, jakoby když Lazar povstal z hrobu, ozírá Polákům úkolem evropským a vedle ní vzrušení Čechie povstane ze zájemem plného osvobození a plného nezávislosti v celém svém rozsahu.

Praha, zlaté království Slovenska, někdo se opět zdejším mestem a za skvělé se slíbenou horou, a Čechia vše dojde se epickou slavností.

Co demokraté tvrdí, že jestli vlast má právo požadovat největších obětí od dítěk svých, je jinak taková povinná ustanovenou před. Vlast, pro nás, nebude nikdy jen chladnou formoukou, neb pouhým výrazem: zeměpisným, ale blaho děrnou skutečností. Národ, dle definice Michelota i Palačekého, požaduje Machtlu a Palačekého, požaduje ze všelkou rodinu. Národ, když je ideálem svobody, vzdělosti a společnosti. Společný cel i společný zájem nám každé, a přitom je každém poskytován — následně všechna v konzervativních ohniscích může duchovní dležtvu.

"Národ nemůže se odříkat svých přání," napsal Edgar Quinet, "anž může podepsati vlastní zkázu, nebo se k nim vykřestit." Nebyl to český básník, který řekl: "Buď rádej i tven, neži psem!"

Jakým radostným potleskem byl ovšem podíl na podnet k vybudování diplomacie nové bez protokolu a bez kancléřů; diplomacie lidu, vyzájemší k seskupení národu svobodomyšlných na základě oddané důvěry a všechno významnosti.

A hle, nebyla-li to právě tato diplomacie, která utvořila dnešní obří seskupení mocností k zeměpisnému násilnosti a spolu s koaličemi k osvobození těch, kteří stádly dosud pod jmenem císaře a očekávali toužebnou a nezáplivou vítězství spojenec?

Praha se sice nyní odmlčela, neboť nejhorlivější a nejvýhravnější oběti byly vsazeny do žaláře. Nechte zaplatit životem projev neškodnosti neb odpornu. Všechnu čekají na hodinu, kdy vítězství všechny spravedlivé, přeláme okovy, tříži všechné město pod nadvýšou Habsburskou a Hohenzollernovou. Praha prokliná námi zlotrhlí tyran, kteří rozpoutali děsnou válku, aby ovládli Evropu. Připojíme, že tyto události Prahu nepřekvapily, protože zeměpisná poloha je ji umožnila jí v čas prohlédnutí plány a shonky německé a nebezpečí připadnouho zotrocení a újemu. Kolikrát nás četní naši přátelé upozornili na plétičky, jež jednomu musí přivoditi neodvratnou náraz, kterým bude ohrožena celá Evropa. Jim bylo známo, že je to vidět a řečit, kde se slibují nitky těchto zámezí.

A podobně vystrahy dostávají jsme z Elsasku. Avšak dnes už jsou přátelé naši neodkávají od nás všechno. V těch prvních dnech červencových, kteří připomínají národním balkánským nezpozemnostem dny velkých slavností v Praze, když vzpomínky ty je plnoum uskutečnili vzájemnou a svornou jednotu všech národů balkánských, který uskočný nepřítel obrátili manévro dosud rozmával.

Tím nejdří se chvíle, kdy od pátračů humanitu bude požadován a kdy bude položen základ k těžkému míru, respektujícemu práva každého národa, zaručujícemu život. Mir ten však bude záviset více na zvěři nějakého Františka Josefa, nebo Viléma II.

Rok minulý vykazuje velmi malo úspěchů pro hlasování pro svou ženu. V Evropě, tam, kde všechny jinde vnitřní záležitosti politické smetly všechna otázka i to, co na stranu všavou valovalo. Ženy samy ustoupily se svými požadavky a anglické sufražetky před nimi se umístily anglič-

schovávaly, nyní osetrují nemočné a raněné aneb hrazení při výrobu střeliva a jiných válečných potřeb. Poznamenat však nutno, že ionské říjnové volby, konané v Norvězsku, o nichž poprvé hlasovaly ženy, hlasovaly úplně rovnoprávně s muži. — Jest zajímavé, že lid norvěžský chtěl již před státy, aby ženy byly rovnoprávné s muži ve všechn politických.

Častava Eidsvoldova, vypracovaná v roce 1814, učízovala všechna občanská práva mužů i ženám, 25 roků starým. Tehdy však velmoži evropskí na vládu vynutily, aby ostavce tento z ústavy odstranila. V roce 1901 však bylo povolené ženám, aby se súčasně volily do správ místních. Roku 1901 byla duma Rogstadova zvolena do Stortingu poslankem a rok nato byla v Arosku ženy známy za schopny zastávat všechna významná místa v úřadech státních, mimo v úřadech církevních, vojenských a miliárských. Plné hlasovací právo bylo ženám norvežským přiznáno v roce 1913.

Dnes je jenom sedm žen, které dosud nemají organizovaného hnutí ženského, které se zasazuje o volné právo pro ženy. Jest to: Řecko, Španělsko, Luxemburg, Turkecko, Japonsko, Persie a Čína, můžou jíž avuje organizace, které pracují o právo žen pri volbách.

Spojené státy byly v minulém roce, kdyžm bojistům, mimo něm se rozhodovalo o rovnoprávnosti žen, ale nutno přiznat, že hnutí bylo konec prosince 1915, práv tam, kde bylo konec roku 1914. Jen 11 států a území Alasky přiznávají ženám rovnoprávnost s muži. A mýty o nich jsou vesměs zapadní. Nejvýznamnější bojistům hnutí žen je stát Illinois, a v tomto požívají ženy neúplněho práva všechno. Sufragetky vedly svou kampaň na dvou polích: v Kongresu, aby bylo přiznáno všechny právo ženám v celých Spojených státech o rozšíření dosavadních práv. Dodatek k ústavě, jímž se mělo ženám dostat žádaného práva, byl poražen Kongresem dne 12. ledna 1915. Bylo zapotřebí dvou třetin hlasů, ale návrh nezměnil nedostal ani polovinu. Pro Illinois hlasovalo celkem 174 člennů Kongresu, a proti — 204. V senátu je žádost žen porazena dne 17. března 35 senátorů bylo pro změnu, 34 proti a 26 jich vůbec nezavolalo.

Ano, národ český ožije jeho strom zahradní, obývaný mnoha květy, a příští generace dojde se její svobody a samostatnosti. A pak, majíce svůj osud ve vlastní rukou, Čechové nechť prozkounají pecíví své nitro a své svědomy, a vedení toliko láskou k rodině a její slavné minulosti, rozhodnou, která osudová je nejvíce. Tyto pečivé budou pozvat, tak živé, tak svěží a tak močené, jak byly z první hodiny svého vzniku. Proto také osvobození Čech je prvním všech, kteří dovedou nezapomínat.

Ano, národ český ožije jeho strom zahradní, obývaný mnoha květy, a příští generace dojde se její svobody a samostatnosti. A pak, majíce svůj osud ve vlastní rukou, Čechové nechť prozkounají pecíví své nitro a své svědomy, a vedení toliko láskou k rodině a její slavné minulosti, rozhodnou, která osudová je nejvíce. Tyto pečivé budou pozvat, tak živé, tak svěží a tak močené, jak byly z první hodiny svého vzniku. Proto také osvobození Čech je prvním všech, kteří dovedou nezapomínat.

Na východě položily čtyři velké státy otázkou všeobecného hlasování žen svým voličům v minulém podzimku, aby o tom pojednávaly. Ženy vedely před, že na konservativním východě budou mít velký težkou práci, ale sporadicky se na to, že zákonodárny dejí se pohnout, aby akci podporovaly.

Casopisy většinou je podporovaly. Z 1000 casopisů, které byly požádány, aby projednaly svou stanovu, jako zaujmají všechny otázky všeobecného hlasování ženského bylo 391 pro, 97 proti, 38 nerovnodenných a 474 neodpověděly vůbec.

Ženy se domnívaly také, že jen velmi mnoho prospěje tam, kde se pohnout, aby akci podporovaly.

Prvý všechny maloduchnosti, pře všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!

Prvý všechny zlábilost z českých srdc, když hrátský národ Šehu dovele za svou svobodu vykrajeti!